

Spre noile trepte ale civilizației socialiste

In Mesajul adresat întregului popor, cu prilejul Anului Nou, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat faptul, deosebit de important și de semnificativ, că ne aflăm într-un moment strategic pentru dezvoltarea socialistă a țării, anume la înălțarea pe o nouă treaptă, la trecerea într-o etapă superioară a societății.

„Avem deplina convingere că anul 1976, ca întregul cincinal viitor — a spus secretarul general al C.C. al P.C.R. —, va aduce poporului nostru noi satisfacții în anuncă și viață, va adăuga noi și însemnate valori tezaurului avuției noastre naționale, va ridica pe o treaptă superioară bunăstarea materială și spirituală, gradul de civilizație al întregii națiuni socialiste“.

În consecință, atât în anul acesta, cât și în tot cincinalul 1976—1980, forțele creatoare ale poporului român se orientează, omogen, către extinderea și modernizarea bazei tehnico-materiale a țării. Acest efort de progres pe tărîmul mijloacelor de producție este posibil prin încorporarea celor mai înaintate cuceriri ale revoluției tehnico-științifice, prin stimularea continuă a spiritului de cercetare și inventivitate, caracteristic poporului nostru. Totuși, realizarea obiectivului mai sus formulat nu poate fi concepută, nici n-ar fi posibilă, fără perfecționarea permanentă a relațiilor sociale în general. Ținta noastră supremă este formarea omului nou, capabil să trăiască și să creeze în noi relații sociale, avînd în formația sa spirituală trăsăturile fundamentale ale umanismului socialist, iar ca îndreptar moral, în viața de fiecare zi, în activitatea personală, profesională și socială, principiile eticii și echității socialiste.

Infăptuirea unor asemenea comandamente nu are nimic utopic. Stă în puterea fiecăruia dintre noi și, cu atât mai mult, în solida și eficienta forță solidară a colectivelor noastre de muncă și creație, să determinăm — pe lângă „modul de producție“, din ce în ce mai bun — un „mod de revoluționare“, de înnoire, de schimbare, cunoscut în domeniile creației tehnico-științifice și, mai ales, posibil, chiar necesar, în sectoarele creației artistice.

Teatrul contemporan este conceput ca o tribună de artă și de educație. Milioane de oameni vin la spectacole, dar, prin acest act firesc, obișnuit, din ce în ce mai frecvent, ei nu se desprind de viața lor personală și socială. Dimpotrivă, sînt impresionări în modul cel mai profund și mai plăcut, verificînd, în transfigurarea artistică, propriile lor probleme, semnele de întrebare ce și le pun în raport cu existența și cu aspirațiile lor, cu dezamăgirile și cu speranțele ce colorează viața de toate zilele. Dubla funcție și valoare a teatrului, ca tribună artistică și educativă, explică adîncă lui implantare în actualitate.

Prin acest termen nu se înțelege numai tratarea literar-artistică a temelor legate de problemele sociale și etice ale zilei — ci și forța actuală de comunicare și convingere. Literatura dramatică pe care o numim clasică se cere meru valorificată, fiindcă aduce pe scenă trăsături ale personalității umane, conflicte psihologice și sociale perene, de multe ori, nu numai apropiate, dar și nespuse de utile gândirii actuale și spiritului în care sînt văzute și rezolvate problemele prezentului. În acest sens, actualitatea este, în fond, și suma problemelor și rezolvărilor cu care se confruntă viața și devenirea omului modern, și linia istorică — necurmată, continuă — a marilor idealuri ale țării, ale națiunii, ca și elanurile, eforturile, izbînzile de mîine ale poporului nostru. Problemele actualității se înțeleg, așadar, în funcție de orizonturile noastre istorice; și, așa fiind, împlinită în matca istoriei, dramaturgia realităților actuale se cere a fi parte integrantă din epopeea națională, spre realizarea bogat artistică a căreia se străduiește tot ce este mai valoros printre cîndeiele și artiștii teatrului nostru.

In toate colectivele din teatre, din redacțiile legate de activitatea teatrală, ca, dealtfel, în creația autorilor dramatici, în critica dramatică, trebuie să fie, fără încetare, prezentă ideea că în procesul marilor transformări revoluționare pe care le parcurge societatea noastră, sub îndrumarea fermă și lucidă a partidului, un obiectiv prioritar este formarea conștiinței înaintate a omului nou. Pentru a contribui prin artă — și anume, prin arta spectacolului — la cristalizarea acestei stări superioare de conștiință civică, socialistă, un imperativ este însușirea Programului partidului. Acest document de însemnătate istorică pune pe primul plan, alături de formele superioare de muncă productivă, activitatea ideologico-educativă. Aceasta, pentru a da roadele așteptate, trebuie să fie, mai înainte de orice, pătrunsă de spiritul umanist al concepției revoluționare a partidului și să pună în centrul ei omul!

Cum vom putea răspunde, substanțial, limpede și creator, de modul în care colectivele din teatre, precum și autorii dramatici, criticii de teatru, toți cei ce colaborează la arta spectacolului își îndeplinesc programul propriu, și de modul în care contribuie la programul general de activitate ideologică, de realizare, din ce în ce mai bună, a sarcinilor trasate de Congresul al XI-lea?

În primul rînd, examinînd obiectiv, amănunțit și competent, cu spirit critic responsabil, rezultatele practice obținute, în toate sectoarele și sub toate aspectele, în activitatea teatrelor. Această examinare critică trebuie să cuprindă stările de fapt, tendințele, perspectivele, adică, în sinteză, modul și consecvența cu care sînt transpuse în viață programul de muncă practică și orientarea ideologică formulate de partid. Creația artistică, arta vie a spectacolului vor contribui, numai în aceste condiții, la îmbogățirea substanțială a vieții oamenilor muncii, în lumina normelor eticii și echității socialiste.

Niciodată, în splendida lui traiectorie istorică, teatrul n-a avut o funcție mai frumoasă și o responsabilitate morală mai puternică decît în zilele noastre și în societatea noastră socialistă. Așa cum spunea un om de știință despre munca lui, putem spune și noi, oamenii din teatru, despre propria noastră activitate: „creăm pentru țară, leagămul vieții noastre, creăm pentru noi înșine, creăm pentru urmașii noștri!“ Fiecare ridicare de cortină va avea menirea de a contribui la îmbogățirea și modelarea patrimoniului artistic, ca și la formarea și maturizarea judecății estetice a milioaneilor de spectatori. Acest proces de maturizare a judecății estetice nu poate fi înțeles în afara potențialului social-politic, a încărcăturii militante a mesajului transmis de opera de artă.

Privind către orizonturile largi ale vieții sociale și politice, iluminate de concepția științifică a materialismului istoric și dialectic, masele participă direct și unanim la toate acțiunile care determină progresul material și spiritual, mersul înainte al societății românești.

În acest ritm viguros în care s-a integrat cu fierbinte entuziasm întregul popor al României socialiste, trebuie să ne integrăm și noi, oamenii de teatru. Vom transmite, astfel, de pe scenele noastre, prin toate manifestările artistice, prin publicațiile noastre, expresia artistică a valorilor materiale și spirituale de pe ale căror temelii partidul, cu însuflețitorul și înțeleptul lui Program, ne îndrumază spre viitor.

„TEATRUL“